

UPUTE ZA PROVOĐENJE NATJECANJA U ČITANJU NAGLAS 2016. GODINE

Natjecanje u čitanju naglas namijenjeno je učenicima osnovnih škola (od 3. do 8. razreda) u Republici Hrvatskoj.

Ciljevi natjecanja su:

- poticanje i popularizacija knjige, čitanja i čitanja naglas
- razvijanje ljubavi prema knjizi i čitanju kao kvalitetnom načinu provođenja slobodnog vremena
- unaprjeđenje čitalačkih sposobnosti učenika
- naglašavanje čitanja kao temelja cjeloživotnog obrazovanja
- poticanje usmenog izražavanja
- razvijanje motivacijskih sposobnosti.

ORGANIZATORI :

Inicijatori : Narodna knjižnica i čitaonica Vlado Gotovac Sisak i Komisija za knjižnične usluge za djecu i mladež Hrvatskog knjižničarskog društva

Na školskim razinama: škole i školske knjižnice

Na gradskim razinama: narodne i školske knjižnice u suradnji

Na županijskim razinama: središnje županijske narodne knjižnice u suradnji s narodnim i školskim knjižnicama u županiji

Na nacionalnoj razini: Narodna knjižnica i čitaonica Vlado Gotovac Sisak i Komisija za knjižnične usluge za djecu i mladež Hrvatskog knjižničarskog društva

SURADNICI:

Gradovi i Županije, nakladnici, mediji

(na školskim, gradskim i županijskim razinama preporuka je istaknuti organizatore na plakatima i ostalim materijalima te u medijima. Pritom je u medijskim istupima važno spomenuti inicijatore natjecanja)

PRAVILA NATJECANJA:

KATEGORIJE NATJECANJA:

1. mlađa kategorija: za učenike 3., 4. i 5. razreda

2. starija kategorija: za učenike 6., 7. i 8. razreda

Natjecatelji predstavljaju knjigu po vlastitom izboru (uz preporuku učitelja mentora, školskog i/ili dječjeg knjižničara). U obzir dolaze **isključivo prozna djela** hrvatske i strane književnosti, primjerena uzrastu natjecatelja.

TIJEK POJEDINIH NASTUPA:

Predstavljanje djela traje najviše 5 minuta. U prve 2 minute natjecatelj treba usmeno obrazložiti svoj odabir (zašto je odabrao baš tu knjigu) na što inovativniji i kreativniji način bez korištenja ikakvih tehnoloških pomagala. Ostale 3 minute predviđene su za izražajno čitanje naglas. **Nastupi se neće kratiti niti prekidati, osim ako natjecatelj ne prekorači dozvoljeno vrijeme od 5 minuta koje će se mjeriti, a istek će biti označen zvučnim signalom.**

Svi natjecatelji će prije nastupa biti ozvučeni prijenosnim mikrofonom (tzv. *bubicama*).

KRITERIJI OCJENJIVANJA:

- kreativnost uvodnog dijela

(U uvodnom dijelu natjecatelj usmeno obrazlaže svoj odabir na što inovativniji i kreativniji način bez korištenja tehnike, a sve s ciljem poticanja svojih vršnjaka na čitanje odabranog djela. Način na koji natjecatelj predstavlja knjigu svakako ne smije biti naučeni monolog, već iskreni iskaz o razlozima svog odabira i objašnjenja zašto je odabran baš taj tekst i zašto baš njega želimo čitati).

- jasnoća i razgovijetnost

(Jasno i razgovjetno čitanje znači da slušatelji jasno razumiju pročitano te da su riječi jasno artikulirane i izgovorene dovoljno glasno).

- izražajnost u nastupu

(Izražajno čitanje nije gluma i scensko izvođenje ulomka, kao što nije ni spikersko čitanje. Interpretativno čitanje naglas zvuči kao govorenje, kao izricanje piščevih misli koje kao da su se stopile s čitateljevim).

- primjerenost teksta uzrastu

(Knjiga koju dijete čita mora biti primjerena njegovim doživljajno-spoznajnim mogućnostima. Prema tome uloga je mentora da svojim savjetom pomogne odabrati odgovarajuću knjigu, žanr ili tematiku prema osobnosti, temperamentu i čitalačkim sklonostima).

- sveukupni dojam

(Visok broj bodova prema ovom kriteriju može dobiti onaj natjecatelj koji posjeduje posebnu karizmu. Onaj koji zna ostaviti utisak, podijeliti s drugima svoju strast za knjigu i čitanje i prenijeti na druge želju za čitanjem).

Ocjenjivački listić treba služiti kao pomagalo sa smjernicama za ocjenjivanje pojedinih nastupa.

UPUTE ZA PROVEDBU:

1. **razina: PRIPREMA UČENIKA NA ŠKOLSKOJ RAZINI** – učitelji mentori, školski i dječji knjižničari pomažu djeci koja žele sudjelovati u natjecanju pri izboru djela i pripremi za nastup. Ukoliko se radi o većem gradu i većem broju osnovnih škola, broj sudionika iz pojedinih škola može se ograničiti ili je moguće održavati **školska prednatjecanja**. (**Prijedlog uputa za provođenje školskih prednatjecanja nalazi se u prilogu Često postavljana pitanja**)
2. **razina: GRADSKO/OPĆINSKO NATJECANJE** – lokalna narodna knjižnica organizira natjecanje u predviđenom prostoru (npr. knjižnica, obližnji dom kulture, kino dvorana ili sl.). Na svojim internetskim stranicama i u prostoru knjižnice pripremit će se prijavnice za natjecatelje. Natjecanju će nazočiti prosudbena komisija u sastavu tri člana iz redova uglednih kulturnih djelatnika. Odabiru se tri najbolja natjecatelja u svakoj kategoriji, ali samo prvo mjesto u svakoj kategoriji (ukupno 2 natjecatelja) sudjeluje dalje na županijskom natjecanju. Narodna će knjižnica osigurati priznanja i simbolične nagrade prema svojim mogućnostima (priznanja djeci i mentorima, besplatna članarina, knjige ili slično). Ukoliko se na gradska natjecanja prijavi velik broj djece, bit će potrebno ili ograničiti broj djece sudionika iz svake škole, ili će se održati gradska prednatjecanja. (**Upute za provođenje gradskih prednatjecanja nalaze se u prilogu Često postavljanim pitanjima**)

3. **razina: ŽUPANIJSKO NATJECANJE** – središnja županijska narodna knjižnica organizira natjecanje u predviđenom prostoru (npr. knjižnica, obližnji dom kulture, kino dvorana ili sl.). Na svojim internetskim stranicama i u prostoru knjižnice pripremit će se prijavnice za natjecatelje. Natjecanju će nazočiti prosudbena komisija u sastavu tri člana iz redova uglednih kulturnih djelatnika. Odabiru se tri najbolja natjecatelja u svakoj kategoriji, ali samo prvo mjesto u svakoj kategoriji (ukupno 2 natjecatelja) sudjeluje dalje na nacionalnom natjecanju. Narodna će knjižnica osigurati priznanja i simbolične nagrade prema svojim mogućnostima (priznanja djeci i mentorima, besplatna članarina, knjige ili slično).

4. **razina: NACIONALNO NATJECANJE** – za nacionalno natjecanje potrebno je poslati fotografiju natjecatelja, prijavnicu i životopis natjecatelja finalista i mentora na e-mail adresu natjecanjeucitanju@gmail.com kako bi se prikupili podaci o svim finalistima za nacionalno natjecanje. Natjecanje se organizira posebno za mlađu, a posebno za stariju kategoriju. Prosudbena komisija donosi svoju odluku nakon finalnog natjecanja uživo. Na kraju natjecanja proglašavaju se tri najbolja natjecatelja iz svake kategorije. Organizator osigurava prigodne nagrade.

VREMENSKI PLAN RADA:

Na školskim/gradskim/općinskim/županijskim razinama natjecanja bi trebalo provesti na vrijeme, **do kraja listopada**, kako bi se nacionalno natjecanje moglo provesti **u studenom 2016. godine**.

NAPOMENE:

- preporučuje se na vrijeme obratiti pažnju na medijsku promidžbu kako bi se čitanje dodatno populariziralo

- jedno natjecanje ne bi trebalo trajati duže od 2 sata (npr. 10 min za pozdravne govore, predstavljanje prosudbene komisije, zahvale eventualnim sponzorima, rezime kriterija ocjenjivanja; natjecanje (ako je 10 natjecatelja) oko 1,5 sat; 30 min za zbrajanje bodova, a za to vrijeme može se održati prikladan program; 15 min za proglašenje pobjednika i dodjelu nagrada)

- potreban je voditelj programa (pozdravni govori, predstavljanje prosudbene komisije, predstavljanje natjecatelja, proglašenje pobjednika)

- ako se natjecanje snima i fotografira za objavu na web stranici, Facebook-u, You Tube-u ili dr., potrebno je dobiti pismenu dozvolu roditelja ili staratelja – **obrazac u prilogu**

- prosudbenoj komisiji treba pripremiti obrasce za ocjenjivanje natjecatelja prema predloženim kriterijima – **obrazac u prilogu**
- na kraju natjecanja preporuča se djeci objasniti gdje su pogriješili i kako su mogli bolje nastupiti
- djeca mogu povesti svoje navijače
- djecu svakako treba motivirati za prijavu iduće godine (javne pohvale, utješne nagrade i sl.)
- priznanja za osvojeno 1., 2. i 3. mjesto – **obrazac u prilogu**
- zahvalnice za sudjelovanje mentorima – **obrazac u prilogu**
- pobjednik može dobiti mjesto u prosudbenoj komisiji sljedeće godine kao počasni član

Napomena: Ideja za ovo natjecanje potekla je u Osnovnoj školi 22. lipnja Sisak i Narodnoj knjižnici i čitaonici Vlado Gotovac Sisak. Natjecanje je osmišljeno prema nizozemskom projektu „Nacionalno natjecanje u čitanju” o kojem više možete doznati na:
<http://www.denationalevoorleeswedstrijd.nl>